

Inspeksjonsrapport

Inspeksjonsrapport nummer: 2009.060.I.MVAVA

Informasjon om kontrollert deponi og avfallsprodusent:

Navn og besøksadresse: MAREN AS	Virksomhetens org.nr.: 883 369 882 (hovedenhet) 983 387 314 (underenhet)
Navn og adresse virksomhet (deponieier/deponiansvarlig): Skjernøyvn. 21, 4516 Mandal	Virksomhetens telefon: 38 27 26 00
Kommune/kommunenr.: 1002 Mandal	Virksomhetens e-post: post@maren.no

Til stede under kontrollen

Fra virksomheten: Knut Skagestad Magne Aukland Ole Kristian Egebrek Yngvar Mjåland	Fra Fylkesmannen: Solvår Reiten Thore Egeland Hallvard Berget Bjørn Wattne Østerhus
Kontrollomfang: avfallsforskrift kap. 9 og 11, internkontrollforskriften	Inspeksjonsdato: 11. september 2009

Rapportens innhold:

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Rutiner for mottakskontroll ble kontrollert.

Resultater fra kontrollen

- Ingen avvik
 Kontrollen avdekket **3** avvik i forhold til regelverket
 Det er gitt **1** anmerkning

Denne rapporten har status som foreløpig. Dersom Fylkesmannen ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen 2 uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Deponiet er plassert i risikoklasse 2 (jf. § 39-6 i forurensningsforskriften), og Fylkesmannen varsler med dette at det vil bli innkrevd et gebyr på kr: 14.400 for kontrollen. Merknader til varslet kan sendes Fylkesmannen innen 2 uker, jf. § 16 i forvaltningsloven. Informasjon om gebyr, se side 2.

Oppfølging etter kontrollen

- Fylkesmannen pålegger virksomheten å gi en skriftlig tilbakemelding for å bekrefte at forholdene er brakt i orden og redegjøre for de gjennomførte tiltakene i forhold til avvik. Fylkesmannen ber også virksomheten redegjøre for sine vurderinger og eventuelle utbedringer knyttet til anmerkningene.

Frist for skriftlig tilbakemelding er: **15. januar 2010**. Pålegg om skriftlig tilbakemelding er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 49. *Vedtaket kan påklages innen tre dager etter at pålegget er mottatt, jf. forvaltningsloven § 14. En eventuell klage bør begrunnes og sendes Fylkesmannen.* Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt den pålagte skriftlige tilbakemelding innen fristen kan det bli aktuelt å fatte vedtak om tvangsmulkt, jf. forurensningsloven § 73.

For informasjon om et eventuelt vedtak om tvangsmulkt og definisjon av avvik og anmerkning se side 2.

Sted:

Dato:

Fylkesmannen i Vest-Agder (etter fullmakt):

Definisjoner og informasjon

Kontrollaksjon Deponi 2009-2010 skal bidra til å redusere ulovlig deponering av avfall på deponier ved å bidra til at:

- den driftsansvarlige ved deponiet gjennomfører en tilfredsstillende mottakskontroll
- avfallsprodusentens basiskarakterisering og verifikasjon av avfall er korrekt og tilstrekkelig

Informasjon om regelverk og hjelpemidler finner du på www.sft.no og www.regelhjelp.no

Basiskarakterisering og mottakskontroll

Den som har gitt opphav til avfallet (avfallsprodusent) har ansvaret for at dette basiskarakteriseres. Alt avfall skal basiskarakteriseres. Formålet med basiskarakteriseringen, verifikasjonen og mottakskontrollen er å bidra til at følgende er kjent før deponering: sammensetning, utlekkingspotensial, miljøvirkninger og øvrige egenskaper som har betydning for deponiet på kort og lang sikt. Nærmere krav fremgår av avfallsforskriften § 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.

Den driftsansvarlig ved deponiet avgjør om avfallet kan deponeres ved deponiet på bakgrunn av dokumentasjonen fra avfallsprodusenten og informasjon som den driftsansvarlige selv innhenter gjennom mottakskontroll av avfallet. Mottakskontrollen består i visuell besiktigelse av hvert lass samt stikkprøver av enkelte leveranser. Avfall som ikke oppfyller kriteriene for mottak ved deponiet skal avvises.

Regelverk

- Lov om 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 7 første ledd/andre ledd og § 29
- Forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
 - Kapittel 9. Deponering av avfall
 - Kapittel 11. Farlig avfall
- Forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5

Avvik: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i tillatelse).

Anmerkning: et forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Kontrollgebyr: Se kapittel 39 i forurensningsforskriften: *Gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven*. Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. forurensningsforskriften § 39-6.

Informasjon om vedtak om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt en rettidig tilbakemelding fra virksomheten, som godtgjør at avvikene er rettet, vil Fylkesmannen vurdere å ta i bruk tvangsmulkt. Vedtak om tvangsmulkt fattes med hjemmel i forurensningsloven § 73. Tvangsmulkt kan fastsettes som en løpende mulkt (som løper inntil virksomheten har godtgjort at avvikene er rettet) eller som en engangsmulkt (som påløper dersom virksomheten ikke har gitt en tilbakemelding innen en nærmere angitt frist som godtgjør at avvikene er rettet). Før et ev. vedtak om tvangsmulkt fattes, vil virksomheten bli forhåndsvarslet og gitt anledning til å uttale seg, jf. forvaltningsloven § 16.

Farlig avfall

Det er ca. 60 000 tonn farlig avfall med ukjent skjebne i dag. Noe av dette havner sannsynligvis på deponier, bl.a. oljeholdig avfall, impregnert tre og PCB-holdig avfall. Resultater fra analyser tatt av sigevann fra deponier viser at det lekker miljøgifter som kommer fra farlig avfall.

Ved oppussing eller riving av bygg/anlegg må man forsikre seg om at avfall blir tatt forsvarlig hånd om se også avfallsforskriften kap. 15 om byggavfall, særlig § 15-5 om miljøkartlegging av farlig avfall.

Avvik

Det ble funnet følgende avvik under Fylkesmannens kontroll:

- Avvik 1: Den driftsansvarlige har deponert avfall som ikke tillates deponert ved deponiet**

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) og/eller deponiets tillatelse etter forurensningsloven*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Den driftsansvarlige har deponert avfall som deponiet ikke har adgang til å deponere i henhold til avfallsforskriften §§ 9-4, 9-6, 9-11, jf. vedlegg II pkt 2
- b) Den driftsansvarlige har deponert avfall som deponiet ikke har tillatelse til å deponere i henhold til vilkår gitt i tillatelsen datert _____
- c) Basiskarakteriseringen av avfall som er deponert er ikke komplett og tilfredsstillende ikke forskriftskravene (§9-11, jf. vedlegg II)
- d) Annet (angi hva):

Kommentarer:

Se anmerkning 1.

Avvik: 2: Den driftsansvarlige overholder ikke kravene som gjelder for mottak av avfall

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Deponieier har ikke dokumenterte kriterier for å avgjøre om avfall kan deponeres (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- b) Deponieier har ikke dokumenterte kriterier for hva som skal vekke mistanke om at avfallet er forurenset (§9-11, jf. vedlegg II bl.a. pkt 1.2a)
- c) Den driftsansvarlige sørger ikke for at avfallet blir inspisert visuelt før og etter lossing (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- d) Den driftsansvarlige sørger for at avfallet blir inspisert visuelt før og etter lossing, men inspeksjonen er mangelfull (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4).
- e) Den driftsansvarlige avviser ikke avfall som har mangelfull/manglende dokumentasjon på basiskarakterisering/verifikasjon (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- f) Den driftsansvarlige varsler ikke forurensningsmyndighet ved avvisning av avfallslast (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- g) Den driftsansvarlige har ingen/mangelfull journalføring av stikkprøver (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- h) annet (angi hva):

Kommentarer:

Avvik 2 b og e.

MAREN har ikke utarbeidet kriterier/rutiner som sikrer at avfall til deponering overholder krav i forskrift/tillatelse.

Dette gjelder både for å sjekke at avfallets innhold er som beskrevet i basiskarakteriseringen samt kriterier for sjekk av at farlig avfall ikke blir deponert.

Kriteriene og rutinen skal også beskrive ved hvilke tilfeller avfall skal avvises bl.a. på grunnlag av ikke-utarbeidet/mangelfull basiskarakterisering.

Det vises her til § 9-11 i avfallsforskriften:

"Når avfall mottas på et deponi, skal det foreligge dokumentasjon på at avfallet oppfyller de kriteriene for avfallskvalitet som framgår av deponiets tillatelse. Fra 1. januar 2007 må avfallsprodusenten dokumentere at avfallet oppfyller kravene til kvalitet som fremgår av vedlegg II til dette kapitlet. Fra 1. juli 2007 må driftsansvarlig drive i henhold til mottakskriteriene som fremgår av vedlegg II til dette kapitlet. Avfall som ikke oppfyller kriteriene for mottak ved deponiet skal avvises.

Den driftsansvarlige skal sørge for at det ved mottak av avfall for deponering foretas kontroll på stedet i samsvar med vedlegg II til dette kapitlet eller deponiets tillatelse.

SFT kan fastsette at opplysninger fra basiskarakterisering og verifikasjon som skal følge med avfallet skal oppgis på godkjent skjema.”

MAREN må utarbeide kriterier og rutiner som sikrer at avfall til deponering oppfyller kriterier for avfallskvalitet som framgår av forskrift og/eller tillatelse. Dvs. hva skal kontrolleres ved leveranse av avfall til deponering? Hvem skal kontrollere? Ved hvilke tilfeller skal avfall avvises? Osv.

Vi ber om at rutine og kriterier oversendes Fylkesmannen.

Avvik 2 f.

MAREN har ikke utarbeidet rutine som sikrer at forurensningsmyndigheten/ Fylkesmannen blir varslet ved avvising av avfall.

I vedlegg II pkt. 1.4 heter det:

”Dersom en avfallsleveranse må avvises fordi avfallet ikke oppfyller kriteriene for mottak, skal driftsansvarlig varsle forurensningsmyndigheten.”

MAREN må utarbeide rutine som sikrer at forurensningsmyndigheten blir varslet ved avvising av avfall. Se også avvik 2 b og e.

Vi ber om at rutinen oversendes Fylkesmannen.

Avvik: 3: Den driftsansvarlige overholder ikke kravene som gjelder registrering og dokumentasjon av avfall

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II og § 9-12*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Den driftsansvarlige fører ikke register over deponert avfall (§ 9-12)
- b) Den driftsansvarliges registrering av deponert avfall er mangelfull (§ 9-12)
- c) Den driftsansvarlige oppbevarer ikke ett eksemplar av basiskarakterisering/sammendraget av basiskarakteriseringen (§ 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.2)
- d) Den driftsansvarlige oppbevarer ikke ett eksemplar av verifikasjonsrapport (§§ 9-12 og 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.3)
- e) Annet (angi hva):

Kommentarer:

Ingen avvik.

Avvik: 4 Den driftsansvarlige overholder ikke kravene som gjelder prøvetaking og testing av avfall

Avvik fra: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Stikkprøvekontrollen ved mottak er mangelfull/mangler (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- b) Prøvetaking og testing utføres ikke av uavhengig og kvalifisert personell (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- c) Prøvetakingsrutiner er ikke kvalitetssikret av uavhengig og kompetent institusjon (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- d) Testing av avfallet skjer ikke under et kvalitetssikringssystem som omfatter periodisk, uavhengig kontroll, f.eks. gjennom akkreditering eller system av liknende kvalitet (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- e) Prøvetaking og testing utføres ikke i tråd med gjeldende standarder (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- f) Prøvetakingsstrategi mangler (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- g) Prøvetakingsstrategi sikrer ikke representative prøver (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- h) Annet (angi hva):

Kommentarer:

Avvik 4 a.

MAREN gjennomfører ikke stikkprøvetaking av avfallet.

I vedlegg II pkt. 1.4. heter det:

"Driftsansvarlig skal sørge for at det tas stikkprøver av minst 1 av hver 100. avfallsleveranse ved deponiet. Stikkprøvene skal oppbevares i minst 1 måned. Stikkprøvene skal testes for å vise at avfallet er i samsvar med de opplysningene som fremkommer av dokumentasjonen. For avfall som produseres jevnlig skal minst de samme parametrene som brukes ved verifikasjonen, testes. Avfall som er unntatt fra krav om testing ved basiskarakteriseringen, er også unntatt fra testing ved kontroll av stikkprøver. Avfallet skal i så fall undersøkes på annen måte for å kontrollere at dette er i samsvar med opplysningene i basiskarakteriseringen."

Dere har utarbeidet flere rutiner som dere ikke følger. Blant annet gjelder dette stikkprøvetaking av avfallet iht. forskriftsmessige krav.

Dere må derfor redegjøre for hva dere vil gjøre for å etterkomme krav til stikkprøvetakin.

Redegjørelsen sendes til Fylkesmannen.

Avvik 4 c og f.

Jf. vedlegg II pkt 3 (metoder for prøvetaking og testing av avfall) i avfallsforskriftens kapittel 9, stilles det krav til prøvetakingsrutiner og prøvetakingsstrategi:

”Prøvetaking og testing av avfallet skal utføres av uavhengige og kvalifiserte personer ved institusjoner med nødvendig kompetanse. Laboratoriene skal ha dokumentert et effektivt kvalitetssikringssystem gjennom en akkreditering eller tilsvarende.

Alternativt kan prøvetakingen foretas av avfallsprodusent eller de driftsansvarlige, forutsatt at prøvetakingsrutinene blir kvalitetssikret av uavhengig og kompetent institusjon.

Testingen av avfallet kan også foretas av avfallsprodusent eller de driftsansvarlige dersom de har iverksatt et hensiktsmessig kvalitetssikringssystem som omfatter periodisk, uavhengig kontroll, f.eks. gjennom akkreditering eller system av liknende kvalitet.

Det skal benyttes CEN-standarder til prøvetaking og testing. Dersom det ikke foreligger en CEN-standard i form av en formell europeisk standard (EN), kan man bruke en norsk standard eller utkast til CEN-standard når den har nådd prEN-stadiet. Dersom slike likevel ikke finnes, kan man utarbeide tilpassede metoder som er relevant i forhold til den aktuelle problemstilling. Metoden må da dokumenteres på vitenskapelig måte, og skal så langt det er mulig bygge på gjeldende standarder.

Prøvetakingen skal være basert på en prøvetakingsstrategi hvor man tar hensyn til avfallens sammensetning og egenskaper, med utgangspunkt i gjeldende standard for prøvetaking av avfall. Prøvetakingsstrategien skal sikre at det tas representative prøver, og at omfanget av karakterisering og testing er dekkende for det aktuelle avfallet.”

MAREN kan ikke dokumentere at rutinene for prøvetaking og testing er kvalitetssikret av uavhengig og kompetent institusjon, og at dette utføres iht. gjeldende standarder.

Det er også krav til at laboratoriene har et kvalitetssikringssystem. MAREN må dokumentere at laboratorium som benyttes har dette.

Prøvetakingsstrategi skal sikre at det tas representative prøver, og skal utarbeides på grunnlag av gjeldende standard for prøvetaking av avfall. MAREN må utarbeide en prøvetakingsstrategi iht. forskriftskravene.

Disse kravene gjelder også mht. basiskarakteriseringen av avfallet (se avvik 5).

Vi ber om at følgende oversendes Fylkesmannen:

- Dokumentasjon på at rutinene for prøvetaking og testing er kvalitetssikret av uavhengig og kompetent institusjon, og at prøvetaking og testing utføres iht. gjeldende standarder og forskriftsmessige krav.

- At laboratorium som benyttes har et kvalitetssikringssystem og er akkreditert for gjeldende analyse/prosedyre.

- Utarbeidet prøvetakingsstrategi som tilfredsstillter forskriftskravene.

- Avvik: 5: Deponiet som avfallsprodusenten har ikke sørget for at det er gjennomført en tilfredsstillende basiskarakterisering av avfallet som leveres til deponi**

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Basiskarakterisering av avfallet er ikke foretatt (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.1)
- b) Basiskarakterisering av avfallet er mangelfull (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.1)
- c) Opplysninger om avfallsets sammensetning og utlekkingspotensial er ikke underbygget ved testing (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.2)
- d) Annet (angi hva):

Kommentarer:

Avvik 5 a:

MAREN, som avfallsprodusent, har ikke gjennomført basiskarakterisering av avfallet som går til deponi.

Dere må derfor utarbeide en rutine som sikrer basiskarakterisering samt verifikasjon av avfallet iht. § 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.1.

Det vises også til avvik 4.

Rutinen samt utført basiskarakterisering oversendes Fylkesmannen.

Anmerkning 1:

Basiskarakteriseringen av avfall som er deponert er mangelfull (§9-11, jf. vedlegg II)

Kommentarer:

Basiskarakterisering av avfall til deponiet ser ut til å være unøyaktig og/eller mangelfull iht. kravene i vedlegg II (til avfallsforskriftens kapittel 9).

I § 9-11 i avfallsforskriften heter det bl.a.:

"Avfall som ikke oppfyller kriteriene for mottak ved deponiet skal avvises. Den driftsansvarlige skal sørge for at det ved mottak av avfall for deponering foretas kontroll på stedet i samsvar med vedlegg II til dette kapitlet eller deponiets tillatelse."

MAREN har ikke vurdert å avvise avfall som ikke er tilstrekkelig dokumentert iht. forskriftskravene.

Fylkesmannen ønsker en tilbakemelding på MARENs vurderinger av anmerkningen. Det vises her også til avvik 2.